

Jeszcze przed morderczymi akcjami niemieckimi prowadził żydowski aktyw społeczny w getcie warszawskim konspiracyjną robotę. Działywały tutaj mimo straszliwego terroru wszystkie niemal partie polityczne i kierunki ideowe. Ukazywały się pisma podziemne, istniała sieć nielegalnych szkół i instytucyj kulturalnych. Rozgałęzioną pracę prowadziło zorganizowane przez dr. E. Ringelbluma Wętralne Archiwum Żydowskie, które zebrało dużo dokumentów, tudzież reportaże, opracowania itd.

Gdy zaczęły nadchodzić alarmujące wiadomości o masowym mordowaniu Żydów w Wilnie, Słonimiu, Baranowiczach, oraz o gazowaniu Żydów w Chełmie, zaczyna w getcie warszawskim brać górę kiełkująca już dawniej idea zbrojnego oporu. Powstają pierwsze grupy bojowe przy organizacjach młodzieży.

W wyniku odbytych z inicjatywy PPR w końcu lutego 1942 r. narad z sowieckim spadochroniarzem Andrzejem Szmidtem, w których wzięli udział przede wszystkim przedstawiciele Poalej Syjonu (Lewica), następnie reprezentanci Haszomer Hacair, Poalej Syjon (CIS.) i Droru, zostaje utworzony w marcu 1942 r. Żydowski Blok Antyfaszystowski. Głównym jego celem było wyszkolenie jednostek bojowych do walki z faszyzmem oraz zorganizowanie pomocy dla ofiar faszyzmu. Organizacja zaczęła wydawać gazetę p.t. "Der ruf" (Wezwanie). Jakoż po krótkim czasie powstaje sieć piątek bojowych, do których garną się rzesze młodzieży, setki robotników i ludzi pracy. W tych warunkach wydziałowi wojskowemu Bloku Antyfaszystowskiego na czele którego stali: A. Szmidt, Josef Kapłan, Mordchaj Tenenbaum, późniejszy komendant ZOB w Białymstoku, Fiszelson i Hersz Land, udało się stworzyć na zasadach najsurowszej konspiracji dużą ilość piątek bojowych. Jednakże z powodu totalnej izolacji getta nie udało się nawiązać poważniejszego kontaktu z polską podziemną. Uniemożliwiło to zakup nie tylko broni, ale także odpowiednich podręczników. Mimo to jednak piątki bojowe Bloku Antyfaszystowskiego przechodzą przeszkolenie wojskowe i one to w czasie powstania kwietniowego złożą dowody męstwa i bohaterstwa.

W dobrej pierwszej akcji wysiedleńczej w getcie warszawskim (22. VII-21 IX.1942), która odbyła się przy bierności sterroryzowanej, zmaltretowanej i zdemoralizowanej strachem i głodem ludności żydowskiej, do masowej walki nie doszło. Wśród ogółu ludności żydowskiej bowiem, idea czynnego oporu nie była popularną. Hamowało wolę walki zbrojnej wśród szero